

СТАНОВИЩЕ

от д-р Гергана Кирилова Дачева, професор в СУ „Св.Климент Охридски”
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
в област на висше образование 2. Хуманитарни науки
професионално направление 2.1. Филология
докторска програма Български език (Стилистика)

Автор: Мария-Лия Константинова Борисова

Тема: „Семиостилистични кодове в романа „Възвишение“ на Милен Русков в културен контекст“

Докторант: редовно обучение

Научен ръководител: проф. д-р Гергана Дачева

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № РД-38-600/16.12.2020 г. на Ректора на СУ „Св.Климент Охридски" съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема: „**Семиостилистични кодове в романа „Възвишение“ на Милен Русков в културен контекст**” за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област 2. Хуманитарни науки на висше образование, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма Български език (Стилистика).

Автор на дисертационния труд е Мария-Лия Константинова Борисова – докторант в редовна форма на обучение към Катедрата по български език с научен ръководител проф. д-р Гергана Дачева от СУ „Св. Климент Охридски”.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Мария-Лия Борисова е бакалавър (2011-2015) по българска филология и магистър по лингвистика (2015-2016) във Факултета по славянски филологии на СУ „Св.Климент Охридски”. Докторант е в периода 2017-2020 г. в Катедрата по български език на същия университет с научен ръководител проф. д-р Гергана Дачева.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Изборът на тема е твърде актуален с оглед на нарастващата потребност от лингвистично осмисляне на новите тенденции в българската художествена литература и проследяването на формирация се нов т.нар. художествен стил. Мария-Лия Борисова използва и корпус, как-

то и честотен анализ, за да докаже статистически своите наблюдения, което винаги е принос в разработването на даден проблем.

4.Познаване на проблема

Докторантката се е справила отлично със задачите, които си поставя, като подхожда самостоятелно и творчески към избраната проблематика. Мария-Лиля Борисова показва умения да анализира получените резултати, да съпоставя отделните елементи на анализа и да синтезира направените наблюдения. Много интересни и приноси са анализите на различни аспекти от диахронните и синхронни наблюдения върху езика на романа „Възвишение“ на Милен Русков. В работата личи, че авторката се вълнува от избраната проблематика от дълго време, което намира своя израз в сериозността и задълбочеността на направени проучвания, анализи и изводи.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертацията се състои от увод, изложение (четири глави – една теоретична и три практически), приложение, заключение и библиография в обем от 137 с. (същински текст – 105 с.).

В увода се излагат мотивите за избора на темата, очертават се целите, поставят се задачите, поднася се изследователската хипотеза, обяснява се структурата на дисертационния труд и се очертава теоретичната рамка.

В първа глава (теоретичната) авторката излага изследователската програма на дисертационния труд, представя кратък обзор на развитието и изследванията в избраната област, разяснява същността на научната си хипотеза. Смятам за напълно основателно и добре аргументирно приемането на конкретни постановки, свързани с темата на дисертацията.

Във втора глава се представя проблемът за семиостилистичните кодове, идеята за хипограмата и матрицата по М.Рифатер, очертават се рамките на семиостилистичните кодове на различните езикови равнища в романа „Възвишение“, като представянето е кратко и целенасочено, добре аргументирано и свързано с целите и задачите на дисертационния труд.

В трета глава се очертават отчетливо семиостилистичните кодове в културен контекст и неговите теоретични аспекти, прави се кратък анализ на филма „Възвишение“ и опит за съпоставка с романа, като Мария-Лиля Борисова показва висока компетентност по проблемите, които анализира, очертава и разширява полето на изследване с други романи с подобна стилистика. Дисертантката смята, че се изгражда нов художествен език, който се отличава с връщане към различни етапи от разволя на българския книжовен език, с тенденция към стилизирана архаизация на езика в художествения текст.

Четвърта глава включва примери и честотен анализ на създаден от докторантката корпус, което също е принос в дисертационния труд. Тази глава предлага систематизирано обобщение, свързано с анализа на семиостилистичните кодове в романа „Възвишение“ на Милен Русков.

Изводите са изведени последователно и задълбочено в заключението от Мария-Лия Борисова, която пише с разбиране и сериозност, с умение за анализиране и синтезиране на извлечените наблюдения.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Дисертантката е изброила осем приноса на своя труд, като е проявила прецизност при формулирането им. Те имат научен и научноприложен характер. Анализите на романа „Възвишение“, както и съпоставката с други съвременни романи, които е анализирала и систематизирала Мария-Лия Борисова, доказват пълноценността на изследването и приложимостта му в съвременните лингвистични парадигми. Разработеният корпус е изключително полезен, за да бъде използван за следващи проучвания по проблема.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите по дисертационния труд са напълно достатъчно (пет – четири вече публикувани и една под печат) и са според изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на СУ. Чрез петте статии на Мария-Лия Борисова може да се проследи развитието на разработката ѝ и я представят като сериозен и практически ориентиран изследовател.

8. Лично участие на докторантката

От изследването личи съвсем ясно, че дисертантката е работила напълно самостоятелно. Съвсем закономерно в резултат на натрупаните теоретични познания и на направените анализи и обобщения Мария-Лия Борисова е достигнала до своите изводи и е формулирала приносите си.

Изключително впечатление прави отзивчивостта, отдадеността и сериозността на докторантката към работата в Катедрата по български език и във Факултета по славянски филологии (участие в организиране на конференции, подкрепа на нови докторанти, разработка на проекти и др.). Благодаря на Мария-Лия Борисова за всеотдайната ѝ работа в Катедрата и във Факултета.

9. Автореферат

Авторефератът представя в по-съкратен вид разработката, но е напълно изчерпателен и представя работата без пропуски в съдържателен план. Отговаря изцяло на ЗРАСРБ, на Правилника и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

10. Критични забележки и препоръки

Нямам сериозни критични забележки, тъй като смятам, че авторката е изпълнила поставените цели и задачи. Обосновала е и хипотезите, които изгражда в увода на своята дисертация.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научноприложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св.Климент Охридски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката Мария-Лия Борисова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Мария-Лия Константинова Борисова в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма Български език (Стилистика).

23.02. 2021 г.

Становище:

(проф. д-р Гергана Дачева)